

sigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en ny model for offentligt tilskud til adoption af udenlandske børn.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 9/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Efter gældende regel udbetales efter børnetilskudsloven et engangsbeløb til forældre, der adopterer et udenlandsk barn. Beløbet reguleres årlig med satsreguleringsprocenten. Efter det fremsatte beslutningsforslag skal denne model ændres, således at tilskuddet udbetales direkte til den formidlende organisation. Myndighederne skal årlig forhandle budget for næste år med de enkelte organisationer og derefter fastsætte et tilskud, der udbetales for hvert barn. Efter forslaget kan der ved forhandlingerne tages udgangspunkt i forskellige kategorier af udgifter, hvoraf nogle kan indeks- og valutareguleres. Det er forslagsstillernes opfattelse, at statens tilskud bør dække samtlige udgifter til formidlingsarbejdet.

Begrundelsen for forslaget er, at adoptionsgebyrerne til adoptionsformidlingsorganisationerne nu er af en sådan størrelse, at de lægger hindringer i vejen for den internationale adoption.

Vi er i regeringen opmærksomme på, at der i den seneste tid har været væsentlige stigninger i priserne på adoption. Det kan give anledning til at overveje adoptionstilskuddets størrelse. Men det er imidlertid ikke det, der fremsættes forslag om her. Det, der fremsættes forslag om, er en ny model for det offentlige tilskud til adoption af udenlandske børn. Det er det forslag, vi i dag skal forholde os til, og ikke spørgsmålet om tilskuddets størrelse.

Efter regeringens opfattelse er den eksisterende ordning administrativt enkel. Den foreslåede

ny model vil betyde, at der skal sættes et større administrativt apparat i gang ved fastsættelse af tilskuddet, og der lægges op til, at de offentlige udgifter til adoption automatisk skal følge valutastærknin- gernerne og ændringerne i udgifterne, som beror på, hvordan formidlingsarbejdet i udlandet er organiseret. Det giver altså mere administration og mindre styr på udgifterne. Derfor kan regeringen ikke støtte det fremsatte forslag.

Grete Schødt (S):

Da vores ordfører, hr. Peder Sass, ikke kan være til stede, har jeg lovet at tage hans ordførertale:

Dette Ting har gennem de sidste år ændret meget i adoptionsloven. Det er lykkedes at smiddiggøre adoptionssystemet, at skabe en ensartethed i forbindelse med udvælgelse af adoptanter og i det hele taget sikre bedre mulighed for adoption af børn, primært fra tredje verdenslande. Vi har også opstillet krav om kurser til adoptanter, så de er bedre rustet til at blive forældre til et adoptivbarn.

Hele loven om adoption har gennemgået adskillige justeringer inden for de sidste år og senest i samlingen 1998-1999.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det ikke er helt billigt at adoptere. Psykisk stilles der krav til de kommende forældre i form af en lang proces, fra beslutningen er taget, ansøgningen er afsendt til Adoptionsnævnet, og godkendelsen foreligger. Økonomisk kan prisen virke høj, som forslagsstillerne også gør opmærksom på.

Man må dog påpege, at der allerede nu efter børnetilskudsloven udbetales et engangsbeløb til forældre, der adopterer et udenlandsk barn. Beløbet vil fra næste år udgøre over 36.000 kr.

Jeg har svært ved at se, hvordan vi fra Folketingets side kan sikre en rimelig prisudvikling på adoptionsgebyrområdet, og som jeg forstår det, mener forslagsstillerne, at staten skal betale samtlige udgifter til hele formidlingen.

Jeg vil ikke afvise, at vi kan se på selve adoptionstilskuddets størrelse, men vi må umiddelbart afvise en helt ny model for tilskud til adoption af udenlandske børn, hvor det offentlige dækker alle omkostninger.

Jeg anser det for vigtigt at have en ordning, der er enkel at administrere, og som ikke er sårbar over for valutakursændringer og andre udgifter.

Jeg mener, at vi skal passe på ikke at blande os for meget og nærmest påtage os ansvaret over for par, som ikke selv kan få børn. Det må

stadig være et frivilligt valg, om man ønsker at få børn.

Jeg kan på Socialdemokratiets vegne sige, at vi ikke støtter forslaget.

Eva Kjer Hansen (V):

I Venstre finder vi det vigtigt, at det er muligt for danske familier at kunne adoptere udenlandske børn. Adoption af udenlandske børn kan absolut være en god løsning for dem, der ikke selv kan få børn.

Vi er også enige i, at staten i et vist omfang økonomisk skal yde støtte til adoption, da omkostningerne jo ellers vil kunne afskære nogle fra at kunne adoptere. Fra Venstres side ser vi meget gerne, at vi under udvalgsarbejdet i forbindelse med det her beslutningsforslag får belyst de omkostninger, der i dag er forbundet med adoption. Vi ser gerne, at vi får kigget på gebyrerne og får analyseret, hvad de penge, der bliver givet i gebyr til de formidlende organisationer, egentlig går til.

På baggrund af dette arbejde vil vi gerne se på niveauet for den offentlige støtte, også set i relation til andre muligheder for at afhjælpe barnløshed.

I Venstre synes vi f.eks. ikke, at sådan noget som kunstig befrugtning skal være gratis, og det er klart, at hvis der blev lagt en vis brugerbetaling på kunstig befrugtning, så vil det også medføre, at alternativerne til afhjælpning af barnløshed ville være mere ligestillede.

Men hvorfor lige netop den model, som SF her foreslår, skulle være bedre, end at tilskuddet gives direkte til adoptanterne, det har jeg umiddelbart svært ved at se, og jeg har også svært ved at se, at det her skulle være med til på nogen måde at synliggøre de udgifter, der er i dag. Jeg ville også være alvorlig bekymret for, at det betyder mindre styr på udgifterne på det her område.

Endelig skal jeg nævne, at SF's finansieringsforslag i det her beslutningsforslag jo slet ikke holder vand. At den merudgift, der er foreslået her, som jo er mere end en fordobling af udgifterne på området, skulle kunne opvejes af en nedgang i udgifterne til teknisk behandling af barnløshed, har jeg meget svært ved at tro på skulle kunne blive tilfældet.

Så vi vil altså gerne være med til at diskutere tilskudsstørrelser og få skabt noget mere gennemskuelighed om, hvad pengene egentlig går til, og vi vil gerne diskutere rimeligheden i reglerne på det her område.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pia Christmas-Møller som ordfører.

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er et interessant forslag, SF er kommet med, men da jeg stort set er hundrede procent enig i alt, hvad Venstres ordfører lige har sagt, synes jeg ikke, der er grund til at gentage de problemstillinger, som vi gerne vil have undersøgt under udvalgsarbejdet.

Jeg vil indskrænke mig til at sige, at vi vil gerne have undersøgt en række forskellige forhold i denne sag i forbindelse med udvalgsarbejdet. Vi er optaget af at få styr på området, så vi er konstruktive under udvalgsarbejdet, men jeg kan ikke på nuværende tidspunkt give endelig melding om, hvordan vi stemmer til sidst.

Egil Møller (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på området, fru Aase D. Madsen, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på hendes og Dansk Folkepartis vegne fremføre følgende:

Baggrunden for forslaget er ønsket om at få afskaffet de store adoptionsgebyrer til de adoptionsformidlende organisationer, når et par ønsker adoption af børn på grund af barnløshed. Dansk Folkeparti har stor sympati for par, som af en eller anden grund ikke selv kan sætte børn i verden, og vi mener også, at de mere tekniske løsninger med kunstige befrugtninger gerne må afløses af flere adoptioner.

Der findes både her i landet og i udlandet mange forældreløse børn og også børn, som forældrene ikke magter at tage hånd om, bl.a. på grund af misbrug. Derfor vil vi ikke være afvisende over for forslaget, som skal erstatte de nugældende regler om tilskud til adoption, men om modellen, som SF fremlægger her i dag, netop er den rigtige, vil vi godt være med til at diskutere under det videre udvalgsarbejde.

Adoption er et godt alternativ til barnløshedsbehandling, og det er et alternativ, som vi mener, der bør informeres endnu grundigere om, idet mange kvinder sikkert har oplevet gentagne behandlinger med reagensglasmetoden, hvor det ikke er lykkedes dem at blive gravide, og måske ikke har tænkt den tanke, at adoption også var en mulighed. Man kan også stille det spørgsmål, om adoption og barnløshedsbehandling bør ligestilles økonomisk. Gode argumenter taler for det, idet adoption er meget dyrt for den enkelte, og samfundsøkonomisk sparer man ud-

gifter i forbindelse med fødsel, til sundhedsplejerske osv.

Efter hvad vi har fået oplyst, er der ca. 600 par, der hvert år vælger at få et barn gennem adoption fra udlandet, og dertil kommer de 20-30 par, der adopterer danske børn.

Ligesom Venstres ordfører har været inde på tidligere, finder vi også i Dansk Folkeparti, at det fremsatte forslag har en stor og afgørende mangel. Vi må have en total opstilling over, hvordan samtlige barnløse ægtepar er stillet økonomisk ved adoption, og derfor vil det videre udvalgsarbejde være afgørende for vores stilling. SF burde ved fyldigere bemærkninger have givet oplysninger, der kunne have belyst problemstillingerne bedre.

Anders Samuelsen (RV):

Forslaget lægger op til, at de eksisterende tilbud om tilskud til personer, der ønsker at adoptere et udenlandsk barn, afløses af en model, hvor staten kontraherer og betaler midlerne til internationale adoptioner. Forslaget lægger dermed reelt op til, at det skal være en offentlig opgave at tilvejebringe adoptionsmuligheder, om end opgaven foreslås udliciteret til formidlingsorganisationerne; i sig selv et lidt interessant hjørne af et SF-forslag på den måde at lægge vægt på udlicitering.

I Det Radikale Venstre finder vi ikke, at det er en offentlig opgave at sørge for adoptioner af udenlandske børn; det hverken kan eller bør det offentlige være ansvarlig for. Men vi har megen sympati for personer, der ikke har mulighed for at få børn, og jeg mener, at adoption af udenlandske børn er en god måde at stifte familie på. Vi vil derfor fortsat støtte adoption af udenlandske børn ved hjælp af tilskud, og vi er villige til at se på tilskuddets størrelse set i lyset af de pristigninger, der har været på adoption.

Men vi mener altså ikke, at det fuldt og helt skal være en offentlig opgave, og jeg skal på den baggrund meddele, at Det Radikale Venstre ikke kan støtte forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten vil gerne støtte forslaget. Vi er nemlig enige med forslagsstillerne i, at adoption af børn kan være et reelt alternativ til behandling mod barnløshed, og at økonomien i mindst muligt omfang skal være afgørende for, hvilken model man vælger, når man ønsker at stifte familie. Derfor opfatter vi forslaget som et skridt i den rigtige retning, og vi støtter det.

Tove Videbæk (KRF):

Det er et meget positivt forslag, SF her kommer med. Der er utrolig mange, ja, hundretusinder af forældreløse børn rundt om i verden, som vil elske at få et hjem med forældre, som mest af alt ønsker sig et barn.

Samtidig er det også sådan, at ca. 15 pct. af alle voksne i Danmark ikke selv kan få børn, og mange af disse mennesker ønsker at adoptere. Men i dag er adoption blevet en meget kostbar affære, som nærmest er forbeholdt de privilegerede, de velhavende, der har 100.000 kr. tilovers, eller som kan låne et tilsvarende beløb.

Kristeligt Folkeparti mener, det bør være sådan, at alle, der ønsker det og er fundet egnede, bør have mulighed for at adoptere et barn. På tirsdag fremsætter Kristeligt Folkeparti selv et forslag om udjævning af den økonomiske forskel mellem kunstig befrugtning og adoption, og det håber vi naturligvis bliver vedtaget. Vi ved, at det offentlige p.t. bruger 35 mio. kr. hvert år på adoption, mens der bruges 80 mio. kr. hvert år på kunstig befrugtning, og det forhold mener vi der må ses på.

SF's forslag synes vi er positivt, men om det er den rigtige model, der bliver foreslået, vil vi gerne være med til at diskutere i udvalget.

Tom Behnke (FRI):

Det er altid interessant at være ordfører om fredagen, for der sker altid spændende ting i Folketinget. Man kan under den ene debat om det ene forslag høre partierne skille sig og bruge argumenter til den ene og den anden side, men ved det næste forslag kan de samme partier vende argumenterne fuldstændigt, 180 grader.

Vi har tidligere i dag diskuteret udlicitering og stykprisfinansiering osv. Det ville SF og Enhedslisten overhovedet ikke høre tale om, det ville man ikke være med til, og så er det jo imponerende, at SF fremsætter et forslag, der netop handler om stykprisfinansiering. Det synes vi er fint, og at stykprisfinansieringen indbefatter, at man går til en privat organisation og på den måde sørger for, at den del af opgaven bliver udført af et privat firma og oven i købet giver stykprisfinansiering, kunne ikke være skrevet bedre af os selv.

Frihed 2000 støtter selvfølgelig forslaget 100 pct., det er der slet ingen tvivl om, for det er jo netop det, vi ønsker på en lang række punkter. Forslagsstillerne har jo ret i, at som det fungerer i dag, hvor det offentlige giver tilskuddet til de kommende forældre, som så indbetaler det til

den formidlende organisation, sker der typisk det, at hvis tilskuddet til forældrene bliver forhøjet – vupti, så stiger budgetterne bare i de formidlende organisationer, så forhøjelsen bliver spist op lige med det samme. Vi så det, dengang vi desværre lidt naivt foreslog og fik forhøjet tilskuddet til begravelseshjælp med 1.200 kr. Der gik 14 dage, så var alle gebyrer hos bedemændene steget med 1.200 kr., og det er jo helt skørt. Så hjælper det jo ingenting.

Derfor er modellen, som her forslås af SF, den rigtige model, og jeg glæder mig til, at vi i den kommende tid på flere og flere områder kan mødes med sunde, liberale holdninger sammen med venstrefløjen og få ændret lovgivningen og ordningerne her i landet. Det ser vi frem til, men nu skal jeg selvfølgelig passe på, at jeg ikke får skræmt hr. Villy Søvndal helt væk fra denne idé ved at stå og rose ham for meget.

Det element, som netop er det væsentlige for os, er, at man fra myndighedernes side hvert år diskuterer: Hvad skal tilskuddet størrelse være i år pr. barn? Dermed har man hånd i hanke med økonomien, og det bliver ikke sådan, som vi hørte ministeren sige, at med dette forslag aner vi overhovedet ikke, hvad udgifterne bliver i fremtiden. Det er jo ikke rigtigt. Udgifterne skal netop forhandles år efter år, så de ligger på et rimeligt fornuftigt leje, og derefter fordeles midlerne, alt efter hvor mange børn der bliver formidlet af den enkelte organisation.

Vi støtter forslaget.

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil godt starte med at rose hr. Tom Behnke for en meget stor tale, formentlig en af de flotteste taler, hr. Tom Behnke nogen sinde har holdt i Folketinget. Den bekræfter i hvert fald, at hr. Tom Behnke har forstået forslaget til fulde, og det er jo altid en vigtig forudsætning for en god diskussion.

Det næste, jeg vil pege på, er, at jeg mener også, hr. Tom Behnke har fat i den afgørende pointe, nemlig at hvis det skal lykkes at bringe priserne ned, er det vigtigt, at der er to aftalparter, der står over for hinanden. I dag er der jo ingen, der kan forhandle, for den enkelte forælder, der møder en organisation, kan jo lige præcis i den situation ikke gå ind i nogen som helst forhandling. Man kan henvende sig og blive betjent, og det bliver man, men der er ikke nogen forhandling om priserne.

Derfor forstår jeg heller ikke helt regeringspartierne, især Socialdemokratiets synes jeg,

meget håndfaste afvisning. Jeg synes måske, det var automatpiloten, der blev slået lidt til, men o.k., det kan vi måske vende tilbage til under udvalgsarbejdet og kigge lidt nærmere på. Det er jo altid sådan med nytænkning, at det er let at afvise den med et håndkantslag, det vil jeg advare imod. Det synes jeg man skal være forsigtig med.

Jeg tror, ministeren nævnte, at forslaget ville betyde mere administration og mere usikkerhed. Det tror jeg ikke. Jeg tror i virkeligheden, det kan betyde, at vi får langt sikrere rammer for adoption.

Ellers vil jeg sige, at det, der kendetegnede ordførertalerne, var, at man medgav det, der er det afgørende i vores forslag, nemlig for det første at priserne er ved at nå et niveau, som i sig selv giver voldsom social slagside og er afgørende for, hvem der kan adoptere, og hvem der ikke kan. Jeg tror også, at alle ordførere, uanset parti, var enige i, at det er ved at blive for dyrt, og så kan man sige, at hvis forslaget ikke tjener andet formål, er det da i hvert fald udmærket at sætte fokus på det forhold.

Det andet, jeg tror, alle ordførere var enige i, var, at det at adoptere er godt og er en god og etisk anbefalelsesværdig måde at stifte familie på. Jeg synes også, det er meget positivt, at vi har det fælles udgangspunkt.

Fru Eva Kjer Hansen spurgte, hvorfor netop denne model skulle være bedre, og jeg tror, fru Pia Christmas-Møller var optaget af det samme spørgsmål. Det tror jeg kan blive vigtigt at diskutere under udvalgsarbejdet. Jeg tror faktisk, at forslaget kan betyde mindre udgifter, fordi vi får den forhandlingssituation, som vi lige præcis ikke har i dag. Dansk Folkeparti var heller ikke afvisende, og det skal jeg også kvittere for.

Både hr. Anders Samuelsen og hr. Tom Behnke var dybt optaget af, at SF havde et forslag, hvor man brugte en privat organisation, og jeg tror endda, at for begge parter kom det som en stor aha-oplevelse, altså noget man aldrig havde oplevet før. Det forstår jeg ikke, og det må skyldes, at man decideret har sovet i timen. De, som fulgte med, bl.a. da vi lavede den nye servicelov, ved jo, at SF var en af hoveddrivkræfterne bag, at der blev afsat penge til at støtte frivillige sociale organisationer, så jeg forstår ikke, det kommer overraskende.

I vores hoved går der et kolossalt skel mellem private firmaer som ISS og Skanska, og hvad de hedder alle sammen, der driver social virksomhed for at tjene penge, og de private godgørende

virksomheder, der gør det for at udøve menneskekærlighed og næstekærlighed og sådan noget. Den sidste gruppe organisationer vil vi meget gerne støtte, men den første gruppe vil vi helst ikke have ind på det sociale område, så der er slet ikke noget unaturligt i det for dem, der har fulgt med i timen, og jeg er helt overbevist om, at hr. Anders Samuelson og hr. Behnke ved det fra nu af.

Så skal jeg sige tak til Enhedslisten for den varme støtte, som lunede, og også tak til Kristeligt Folkeparti, der pegede på de mange forældreløse børn i verden. Det er også et af det store problemer, og det er fuldstændig absurd, hvis man ikke er i stand til at finde en model, som også giver mulighed for at sammenligne, hvad det koster at få børn på anden måde.

Jeg har læst Kristeligt Folkepartis forslag, som skal til behandling senere. Det er jo en kendt sag, at SF ikke ønsker at få brugerbetaling inden for sundhedsvæsenet, og derfor vil vi ikke have den sammenkædning, når der diskuteres adaption. Så er der kun én vej tilbage, nemlig at sænke priserne, og det er derfor, vi er kommet med dette forslag. Men jeg forstår også på Kristeligt Folkepartis relativt åbne beslutningsforslag, at Kristeligt Folkeparti netop er meget åben over for den diskussion.

Summa summarum: Tak for den brede støtte. Jeg tror, vi har brug for at diskutere dette spørgsmål lidt nøjere med regeringen, som jeg synes var kendetegnet ved at have slået autopiloten lovlig meget til her til morgen. Men tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 125: Forslag til lov om auktion over tilladelser til 3. generations mobilnet.

Af forskningsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 29/11 2000)

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ole Hækkerup (S):

3. generations mobilnettet adskiller sig fra den mobiltelefon teknologi, vi kender i dag, ved at der bliver tale om et mobilt multimedieprodukt, dvs. Internet, videoklip, og hvad ved jeg, på mobiltelefonen.

Med dette lovforslag laves der regler for etablering og drift af det nye mobilnet, og tilladelserne til at etablere og drive det nye net vil blive sendt ud i auktion.

At gøre det ved at sende tilladelserne i auktion er noget, der har givet anledning til en vis debat, og det skyldes selvfølgelig, at nogle tilsvarende auktioner i andre lande har indbragt nogle endog meget store beløb. På den baggrund har der her i Danmark været nogle mere eller mindre fantasifulde ideer om, hvor meget en sådan auktion kunne indbringe her i Danmark. Mange af dem, der har prøvet at gætte, teleanalytikere eller markedsanalytikere, er kommet med nogle efter min bedste overbevisning helt vilde skøn, og jeg tror, mange af dem vil blive skuffet, når auktionen er overstået.

Til gengæld vil det stå klart bagefter, at formålet med auktionen er at sikre, at tilladelserne til at drive det nye net vil gå til de selskaber, der ser de største forretningsmæssige muligheder i det, og det falder jo fint i tråd med den generelle telepolitik i Danmark om at sikre den bedste og billigste service via en markedsdrevet udvikling. Men den markedsdrevne udvikling er kun noget værd, når den giver bedre og billigere produkter til forbrugerne, når udviklingen i Danmark er så dynamisk, at vi er med helt fremme, og frem for alt: når udviklingen fremmer en komplet geografisk dækning, så der ikke er nogen, der lades i stikken. Det er de virkelige gevinster med den udvikling, der sker på teleområdet i dag.

Dette lovforslag er et af flere skridt på vejen, men også et af de vigtigste skridt i udviklingen,